

ПРОЕКТНА ТЕХНОЛОГІЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Анотація. В статті звертається увага на необхідність впровадження проектної технології в процес професійної підготовки майбутніх юристів. Наводяться приклади.

Ключові слова: проект, проектна технологія, навчальні проекти, професійна підготовка майбутніх юристів.

Аннотация. В статье обращается внимание на необходимость внедрения проектной технологии в процесс профессиональной подготовки будущих юристов. Приводятся примеры.

Ключевые слова: проект, проектная технология, учебные проекты, профессиональная подготовка будущих юристов.

Annotation. The article addresses the need to introduce technology in the project process of training future lawyers. Examples.

Keywords: project, project technology, training projects, training of future lawyers.

Актуальність. В роботах сучасних дослідників (В.В. Гузеев, М.В. Кладін, Д.Г. Левитас, Е.С. Полат, І.М. Степанов та інші) можна прослідкувати розгляд методу проектів на якісному новому рівні як цілісну технологію навчання, основне навантаження з реалізації функції навчання в якій виконує навчальний проект у вигляді засобу навчання студентів, де викладач виконує функції:

- управління даним засобом навчання, а також
- стимулювання та координацію діяльності студентів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням організації навчання за методом проектів розглядалися у працях вітчизняних та зарубіжних вчених (В. Єлькіна, Д. Дьюї, У.Х. Кілпатрика, Є. Коллінгса, Л. Г. Кіндратової, Л.Є. Левіна, Д. Пітта, С. Избаш, С.А. Калашникової, С.Т. Шацького, та інших). У наш час варіанти використання проектної діяльності розглядаються в працях М.К. Гуревича, О.М. Коперніка, І.Я. Лернера, Н.В.

Матяш, М.Б. Павлової, Є.М. Павлютенкова, Є.С. Полат, Г.К. Селева, В.Д. Симоненка, І.А. Сасової, М.Б. Романовської, О.О. Курасвої, І.Д. Чечеля та інших.

Виклад основного матеріалу дослідження. Застосування проектної технології в умовах кредитно-модульної системи навчання дозволяє вирішити ряд проблемних завдань: активізувати самостійну діяльність студентів, сформуванати комунікативну компетентність, сформуванати креативну компетентність як складник комунікативної, розвинути вміння користуватися дослідницькими методами, активізувати пізнання й самопізнання, самореалізацію студентів.

В професійній підготовці майбутніх юристів важливе місце посідає спецкурс „Проектні технології в навчальній діяльності вищої школи”.

Мета спецкурсу – підготувати викладачів та студентів до переходу від освітньої парадигми навчання студентів до освітньої парадигми учіння; сформуванати комплекс теоретичних знань та практичних навичок для реалізації проектної діяльності; розвивати креативне мислення, самоосвітню активність; сприяти розвиткові організаторських здібностей, реалізації самостійно здобутих знань у практичній діяльності.

У результаті вивчення спецкурсу педагоги та студенти повинні **знати:**

- теоретичні основи проектної діяльності;
- логіку організації проектної діяльності;
- класифікацію проектів;
- структуру та етапи виконання проектів;
- критерії оцінювання проектів.

вміти:

- визначати методи, форми та педагогічні умови впровадження методу проектів у навчально-виховний процес;
- визначати педагогічні проблеми та шляхи їх вирішення;
- визначати тематику навчальних проектів;

- координувати дії учасників проектної діяльності;
- проектувати власні навчальні програми та курси;
- здійснювати експертну оцінку проектів.

Програмою спецкурсу передбачено лекційні, семінарські заняття, семінари-тренінги, самостійна робота.

Семінарські заняття передбачають вивчення теоретичних питань, розробку та презентацію проектів, виконання творчих завдань.

Результатом виконання самостійної роботи є написання рефератів, науково-дослідної роботи, створення індивідуальних, групових, колективних проектів, участь у творчих проектах (вечорах і фестивалях, екскурсіях, мистецьких виставках), у дебатних іграх, робота в театральній, поетичній студіях, організація та участь у роботі міжнародних конференцій, симпозіумах.

Наводимо приклади проектів.

ПРОЕКТ: Державна мова – мова професійного спілкування.

МЕТА: дослідити історію становлення української мови як державної; опрацювати законодавчу базу, яка регулює статус і функціонування державної мови на території України; визначити роль державної мови у формуванні комунікативної компетентності майбутнього правознавця.

ТИП ЗАНЯТТЯ: навчальний проект(презентація)

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ: мова, національна мова, літературна мова, ознаки літературної мови, державна мова, престиж мови, мовна політика, комунікативна компетентність.

ЗАВДАННЯ:

- простежити етапи становлення української мови як державної з часів Київської Русі до ХХ століття;
- з'ясувати суть поняття «мовна політика»;
- порівняти шляхи ведення мовної політики в різні історичні періоди та її стан в Україні сьогодні ;
- опрацювати мовне законодавство в Україні;

- визначити чинники, що впливають на престиж мови, та способи його забезпечення;
- визначити роль державної мови у формуванні комунікативної компетентності майбутнього юриста.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон УРСР «Про мови в УРСР» - К,1989.
2. Конституція України /ст. 10/.
3. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо? – К.,1994.
4. Венжинович Н.Ф. Сучасна українська літературна мова: Навч. посібник. – К., 2008.
5. Мозговий В.І. Українська мова у професійному спілкуванні. – К., 2008.
6. Півторак Г. Українці: звідки ми і наша мова ?– К,1993.

Алгоритм роботи над проектом:

- визначення проблеми , теми, мети;
- формулювання завдань;
- формування груп;
- продумування ходу діяльності, варіантів дослідження;
- розподіл обов'язків;
- узагальнення результатів дослідження;
- підготовка презентації;
- презентація роботи;
- оцінювання ;
- рефлексія.

ОПИС ПРОЕКТУ

Для виконання проекту студенти об'єднуються в три групи.

Група істориків: досліджує етапи становлення та розвитку української мови як державної в добу Київської Русі, Литовсько-Руського князівства, Хмельниччини, УНР, незалежної України.

Група лінгвістів: з'ясовує зміст понять «національна мова», «літературна мова», «державна мова», «престиж мови», «мовна політика», «мовне законодавство».

Група юристів: вивчає закони, Конституцію України, нормативно-правові акти, які регулюють функціонування української мови в Україні як державної.

Кінцевий продукт:

група істориків демонструє відеофільм за матеріалами досліджень;

група лінгвістів презентує словник термінів;

група юристів подає на розгляд збірник нормативно-правових актів щодо функціонування державної мови в Україні.

МОДЕЛЬ ПОБУДОВИ ЗАНЯТТЯ

I. Вступне слово викладача. Оголошення теми, мети.

II. Захист мікропроектів.

III. Оцінювання результатів роботи студентів.

IV. Рефлексія.

ПРОЕКТ: ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИЙ СТИЛЬ У ФАХОВОМУ МОВЛЕННІ ЮРИСТІВ.

МЕТА: дослідити особливості функціонування офіційно-ділового стилю у професійному мовленні юристів; визначити жанрові різновиди підстилів, їх мовні засоби.

ТИП ЗАНЯТТЯ: навчальний проект(презентація)

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ: стиль, функціональний стиль, підстиль, мовні засоби, ознаки стилю.

ЗАВДАННЯ:

– простежити шляхи формування офіційно-ділового стилю української мови;

– з'ясувати сферу використання ОДС, призначення, характерні ознаки, різновиди стилю, жанри і форми їх реалізації;

- визначити мовні засоби ОДС;
- проаналізувати зв'язок офіційно- ділового, наукового, публіцистичного стилю в професійній діяльності юриста.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови.- Тернопіль, 2004.
2. Зубков М. Сучасна українська ділова мова. – Харків, 2003. – С. 18-25.
3. Пономарів О. Стилiстика сучасної української мови. – Тернопiль, 2000.
4. Токарська А.С, Кочан І.М. Українська мова фахового спрямування для юристів. – 2008.
5. Українська мова. Енциклопедія. – К., 2004. – С. 649- 656.

Алгоритм роботи над проектом:

- визначення проблеми , теми, мети;
- формулювання завдань;
- формування груп;
- продумування ходу діяльності, варіантів дослідження;
- розподіл обов'язків;
- узагальнення результатів дослідження;
- підготовка презентації;
- презентація роботи;
- оцінювання ;
- рефлексія.

ОПИС ПРОЕКТУ

Для виконання проекту студенти об'єднуються в дві групи.

Група істориків: опрацьовує історичні джерела; аналізує та систематизує інформацію з питання дослідження; підводить підсумки, формулює висновок, готує слайди.

Група дослідників: збирають інформацію з наукових, навчальних, фахових джерел, інтернет-ресурсів, засобів масової інформації з

особливостей функціонування ОДС у фаховому мовленні юристів; простежують зв'язок між офіційно-діловим, науковим та публіцистичними стилями української мови та їх роль у професійній діяльності; добирають зразки документів.

Кінцевий продукт:

група істориків: історичний коментар з демонстрацією слайдів за матеріалами пошукової роботи;

група дослідників: презентують порт фоліо з питань дослідження.

МОДЕЛЬ ПОБУДОВИ ЗАНЯТТЯ

I. Вступне слово викладача. Оголошення теми, мети.

II. Захист мікропроектів.

III. Оцінювання результатів роботи студентів.

IV. Рефлексія.

ПРОЕКТ: «Вишивана душа українського народу»

Актуальність: українська народна вишивка відображає світогляд, художню творчість та історичний розвиток українського народу. Закодована у знаково-символічних графемах міфопоетична картина світу наших предків, відтворювана впродовж віків щораз іншими матеріалами і техніками, збереглася до наших днів в орнаментальній системі вишивки традиційного одягу та ужиткової тканини українців.

Дослідження традиційної вишивки сприятиме вивченню етногенезу та етнокультурних зв'язків українського народу, формуванню й еволюції національних традицій та звичаїв, духовної культури загалом.

Мета: дослідити мистецтво вишивки в різних регіонах України; простежити особливості технології вишивки; використання кольорів та візерунків в певному регіоні; показати, що вишивка відтворює все життя українського народу; познайомити з мистецтвом високої естетичної наснаги; сприяти формуванню національно-патріотичної свідомості.

Завдання:

- систематизувати всі відомості про історію мистецтва вишивки;
- дослідити особливості вишивки в певних регіонах України;
- простежити техніку вишивки;
- дослідити особливості використання кольорів і символів;
- виховувати любов до культурно- історичної спадщини українського народу.

Алгоритм роботи над проектом:

- визначення проблеми, теми, мети;
- формулювання завдань;
- формування груп;
- продумування ходу діяльності, варіантів дослідження;
- розподіл обов'язків;
- узагальнення результатів дослідження;
- підготовка презентації;
- презентація роботи;
- аналіз досягнень та висновки.

Кінцевий продукт: наукове дослідження; презентація особливостей мистецтва вишивки в різних регіонах України.

Рефлексія

ПРОЕКТ: «Традиції писанкарства в Україні»

Актуальність: Стратегія відродження української національної культури і історії диктує необхідність невідкладного вирішення комплексу завдань зі створення, збереження, поширення та вивчення духовних досягнень нації – серед них і писанкарства. У зв'язку з цим актуалізується необхідність в поглибленому дослідженні народного мистецтва - писанкарства. Про збереження народних традицій свідчить виготовлення писанок, яке збереглося з давніх часів і до наших днів. Важливим фактором культурного розвитку є сприяння розвитку писанкарства, заповнення маловідомих сторінок історії українського народного мистецтва. Хоча деякі

аспекти і питання висвітлені в літературі, та в дослідженні вперше систематизовано відомості про традиції писанкарства на Україні, зокрема більшу увагу приділено Чернігівщині, де проживали мої предки.

Метою навчального проекту є намагання розкрити особливості українського писанкарства, розглянувши їх в історичному, технологічному та регіональному ракурсах.

Завдання:

- висвітлити походження традиції писанкарства та писемні та археологічні джерела розвитку традицій писанкарства;
- проаналізувати основні етапи підготовки до розпису;
- визначити особливості орнаменту та символіки писанок;
- простежити регіональні особливості в техніці української писанки;
- розглянути сучасний стан писанкарства та визначити його перспективи розвитку;
- показати важливість мистецтва писанкарства для українського народу не тільки в Україні, а й за її межами.

Алгоритм роботи над проектом:

- визначення проблеми , теми, мети;
- формулювання завдань;
- формування груп;
- продумування ходу діяльності, варіантів дослідження;
- розподіл обов'язків;
- узагальнення результатів дослідження;
- підготовка презентації;
- презентація роботи;
- аналіз досягнень та висновки.

Кінцевий продукт: наукове дослідження, презентація мистецтва писанки в Україні.

Рефлексія.

Література

1. Болотов В.А. Компетентносная модель: от идеи к образовательной программе / Болотов В.А., Сериков В.В. // Педагогіка . - № 10. – 2003. – С. 8-14.
2. Кузьмина Ю.О. Компетентностный подход в образовательном процессе высшей школы [Текст] / Ю.О. Кузьмина // Высшее образование сегодня. – 2010. – №11. – С. 22-23.
3. Леонтьева М.Р. Об использовании метода проектов в образовательной области „технология” [Текст] / М.Р.Леонтьева // Школа и производство. – 2000. - № 6. – С. 6-8.
4. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования [Текст] / Под ред. Е.Полат – М. : Академія, 2000. – 271 с.
5. Освітні технології [Текст] : навчально – методичний посібник / За заг. ред. О.М. Пехоти. – К. : А.С.К., 2001. – 256 с.
6. Павлова, М.Б. Проектный подход в обучении технологии [Текст] / М.Б. Павлова, Д.Питт // Школа и производство. – 2003. - № 2. – С. 11-14.
7. Пахомова Н. Учебные проекты : методология поиска [Текст] / Н.Пахомова // Учитель. – 2000. - № 1. – С. 41-45.
8. Пилюгина С. Метод проектной деятельности в интернете и его развивающие возможности [Текст] / С. Пилюгина // Школьные технологи. – 2002. - № 2. – С. 196-199.
9. Раков С.А. Математична освіта: компетентнісний підхід з використанням ІКТ / Раков С.А. – Харків : „Факт”, 2005. – 360 с.
10. Шерман М.І. Комп’ютерно – інформаційна підготовка майбутніх юристів: теорія і практика : Монографія / Шерман М.І. – К. : Вища освіта, 2004. – 192 с.
11. Ящук С. Розвиток творчого потенціалу учнів у процесі проектно-технологічної діяльності [Текст] / С. Ящук // Рідна школа. – 2004. - № 4. – С.9-11.